

Sygn. akt V KK 78/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Hofmański

SSA del. do SN Barbara du Château

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zbigniewa Siejbika,
w sprawie M. W.

w przedmiocie umorzenia postępowania wykonawczego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 czerwca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od postanowienia Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt VII K [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

M. W. wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 23 listopada 2007 r., został uznany winnym popełnienia czynu z art. 77 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.) i za ten czyn została mu wymierzona kara grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł. Wyrokiem tym rozstrzygnięto także o kosztach sądowych.

Na skutek apelacji wniesionej od tego orzeczenia, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 26 maja 2009 utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego uznając apelację za oczywiście bezzasadną. Rozstrzygnięto także o kosztach sądowych.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2011 r na podstawie art. 45 § 1 k.k.w. i art. 35 § 1 k.k.w. w zw. z art. 45 § 2 k.k.w. Sąd Rejonowy w Z. zmienił orzeczoną wobec M. W. karę grzywny, której skazany nie uiścił mimo rozłożenia na raty, na karę 10 miesięcy pracy społecznie użytecznej w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Przedmiotowe postanowienie uprawomocniło się 29 listopada 2011 r. (sygn. akt Wo [...]).

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2012 r., Sąd Rejonowy na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. umorzył postępowanie wykonawcze wobec skazanego M. W. z uwagi na przedawnienie wykonania kary. Orzeczenie powyższe nie zostało zaskarżone zyskując prawomocność z dniem 13 grudnia 2012 r. (k. 117-121).

Kasację od tegoż postanowienia wywiódł Prokurator Generalny zarzucając mu rażące i mające wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 1 § 1 k.w. w zw. z art. 77 ustawy o rachunkowości (zwanej dalej „ustawą”), polegające na błędnym uznaniu, że M. W. został prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Z., w sprawie o sygn.. akt VII K [...], skazany na karę grzywny za wykroczenie, a nie za przypisany mu występki stypizowany w wyżej powołanym przepisie ustawy o rachunkowości, co skutkowało niezasadnym umorzeniem postępowania wykonawczego wobec tego skazanego na podstawie art. 15 § 1 k.w. w zw. z art. 45 § 3 k.w., pomimo iż nie nastąpiło przedawnienie wykonania orzeczonej wobec niego kary.

Prokurator konkludując wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rację ma skarżący gdy twierdzi, że przedmiotowe postanowienie zostało wydane z rażącym naruszeniem przepisów prawa materialnego, co skutkowało musiło wydaniem orzeczenia o randze kasatoryjnej.

Już na wstępie niniejszych rozważań dostrzec należy, że błąd Sądu Rejonowego, który stwierdził wystąpienie negatywnej przesłanki polegającej na przedawnieniu wykonania orzeczonej wobec skazanego kary (art. 45§ 3 k.w.) i z tej

przyczyny umorzył postępowanie wykonawcze, wygenerowany został niewłaściwym przyjęciem, iż czyn z art. 77 cyt. ustawy, za który został skazany M. W., *de facto* jest wykroczeniem, nie zaś - jak powinno zostać prawidłowo ustalone - występkiem.

Synteza zaskarżonego kasacją postanowienia nie pozostawia najmniejszych wątpliwości co do tego, że to z góry powzięte błędne przyjęcie przez Sąd Rejonowy, stało się podstawą procedowania w oparciu o przepisy regulujące instytucję przedawnienia w sprawach o wykroczenia.

Tymczasem podkreślić należy, że punktem wyjścia rozważań w przedmiocie rozgraniczenia wykroczeń od występków powinna być treść art. 1 § 1 k.w., który określa rodzaje kar za wykroczenia a także ustanowienia zawarte w art. 20 § 1 k.w. i art. 24 § 1 k.w., ustalające granice wymiaru kar ograniczenia wolności i grzywny.

Nie bez znaczenia jest także fakt, że w sankcji norm określonych w art. 77 cyt. ustawy wskazano na zagrożenie karą pozbawienia wolności do lat 2, karą grzywny albo obu tym karom łącznie. Jak słusznie zauważył w kasacji skarżący, zagrożenie karą pozbawienia wolności, które funkcjonuje w sankcji art. 77 cyt. ustawy, jest rodzajem kary, która w istocie nie należy do katalogu kar z Kodeksu wykroczeń, co uświadamia, że czyn ten nie może być wykroczeniem. Kolejnym argumentem przeważającym o twierdzeniu, że cyt. wyżej czyn stanowi występki jest fakt wymierzenia skazanemu kary grzywny określonej w stawkach dziennych podczas gdy za wykroczenie wymierza się karę grzywny określaną jedynie w złotych.

Do błędnego ustalenia, iż czyn z art. 77 cyt. ustawy przypisany M. W. prawomocnym wyrokiem w sprawie o sygn. akt VII K [...], stanowi wykroczenie, nie powinno także doprowadzić Sądu Rejonowego, nieoznaczenie w sankcji tego przepisu granic wymiaru kary grzywny. Trafne jest przy tej okazji powołanie się na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2009 r, w sprawie o sygn. akt III KK 25/09 i przytoczonej tak argumentacji, zgodnie z którą: *takie określenie zagrożenia karami, nierzadkie w wypadku wykroczeń stypizowanych w części szczególnej Kodeksu wykroczeń, nie budzi - co oczywiste - żadnych wątpliwości w przedmiocie kategorii czynu zabronionego. Inaczej jest natomiast w wypadku czynów stypizowanych w odrębnych ustawach, a więc pozostających poza zbiorem*

wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń. Nieoznaczenie górnej granicy wymiaru kary ograniczenia wolności lub grzywny przesądza wówczas, że zagrożone nimi typy czynów zabronionych są występками. Gdyby bowiem ustawodawca, typizując określony czyn w odrębnej ustawie, traktował go jako wykroczenie, to wyznaczyłby górną granicę wymiaru kary ograniczenia wolności lub grzywny w wysokości nie przekraczającej granic określonych w przepisach części ogólnej Kodeksu wykroczeń. Nieoznaczenie górnych granic tych kar nakazuje przyjąć, że ustawodawca ich wymiaru nie ogranicza, zatem ustala go na poziomie górnych granic przewidzianych dla występków. – (Lex nr 524071).

Wobec powyższego dojść należało do wniosku, że przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż czyn przypisany skazanemu stanowi wykroczenie było błędne, co w konsekwencji doprowadziło do rażącej obrazę przepisów prawa materialnego wskazanych w *petitum* skargi i tym samym niewłaściwej akceptacji, że w sprawie wystąpiła ujemna przesłanka postępowania wykonawczego nakazująca umorzenie postępowania w oparciu o art. 15 § 1 k.w.

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy uwzględni powyższe uwagi, w oparciu o właściwie dokonaną ocenę czynu przypisanego skazanemu M. W. wyda poprawne rozstrzygnięcie w postępowaniu wykonawczym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.